

MÁMA (A) LOGOPEDKA

Mgr. Kristina Horníková

Mgr. Kristina Horníková

Kristina Horníková se narodila v Praze, kde i vystudovala a prošla předatestační přípravou. V současné době pracuje v soukromé ambulanci v Praze 12. Je mámou dvou kouzelných dětí.

Na konci roku 2012 se nám narodil syn. Těhotenství bylo rizikové a porod velmi špatně vedený. Výsledkem byly moje opakované transfúze a synův obrovský kefalohematom. Syn prodělal i těžkou žloutenku a fototerapii, přesto jsem si z porodnice odnášela krásné a nejúžasnější miminko na světě.

Křik nás obklopoval mnoho hodin denně. Když syn nespál, křičel. Jakékoliv podráždění, pohyb nebo emoce vedly ke křiku. Budil se s křikem, usínal vyčerpáním z křiku. Vstával až osmkrát za noc. Oba s manželem jsme byli velmi vyčerpaní, styděli jsme se chodit ven mezi lidi, babičky nechtěly hlídat. Nepodařilo se nám najít nic, co by pomohlo. Chvilí zabíralo houpání, pak hlazení, ale obvykle jen několik dní po sobě, a křik zase pokračoval. Syn byl velmi iritabilní, stačil stín, který mu přeletěl přes víčka ve spánku, a už byl vzhůru.

Řeč se do roka vyvíjela fyziologicky, opakoval pohyby mluvidel, broukal a žvatlal. První slova se objevila, ale zase zmizela. Od roku a půl do tří let nemluvil vůbec. Buď mlčel, nebo křičel. Výrazně preferoval neverbální komunikaci a rychle se osamostatnil – uměl si věci podat, otevřít, donést. Hrál si sám, řadil autíčka podle barev, třídil korálky – a ničil. Trhal, stříhal a lámal.

Začal pozorněji reagovat na melodii a tempo řeči, ale porozumění slovům bylo stále mizerné. A v tomto stavu jsem ho, krátce před třetím rokem, dala do školky. Trochu jsem doufala, že se rozmluví. Ale nestalo se, paní učitelky si s ním nevěděly rady, stále mě prosily, abych ho nechávala doma, nebo mu našla adekvátní zařízení (pro autisty). Byla jsem naprosto vyčerpaná a nešťastná, přesto mě ještě diagnóza dysfázie nenapadla.

Ve čtyřech letech jsem začala řešit odborná vyšetření, zašli jsme ke kolegovi foniatrovi a ejhle – diagnóza percepční vývojové poruchy byla na světě. Následovala psychologka, která mi všechno potvrdila, nasměrovala mě a hodně mi pomohla ujasnit si celý problém. Vlastně je celá tato anabáze až komická, už při studiu mě dysfázie zajímala, dohledávala jsem si k ní materiály a hledala terapeutické postupy, přesto jsem si projevů u vlastního dítěte „nevšimla“.

Po změně školky a hlavně učitelek se synova řeč začala prudce rozvíjet. Já jsem se uklidnila a soustavně „pracovala“

na rozvoji jeho komunikace. Zjednodušila jsem řeč. Používala jsem krátké věty, které popisovaly aktuální situaci (vyžadovalo to velké soustředění) – to je pes, je to velký pes, pes jde k nám, pes štěká... Prodloužila jsem dobu očekávání odpovědi. Později se to naučil i zbytek rodiny, ale babičky hodně trpěly. Používala jsem hodně obrázků, knih s obrázky a hlavně reálných předmětů. Obrázek jsem popisovala pokaždé stejně, nejdřív jsem pojmenovala, pak popisovala vlastnosti – velikost, barvu, tvar.

A především, reagovala jsem i na synovu sebemenší komunikační snahu. Ze začátku jsem jeho výpovědi opakovala a rozšiřovala, ale po nějaké době bylo vidět, že ho to štvě. Tak jsem reagovala odpovědí nebo rovnou upřesněním, stejně tak bych mluvila i s jeho vrstevníkem. A fungovalo to.

Přesto byla jeho řeč pro okolí obtížně srozumitelná, obsahovala mnoho neologismů, gramatické jevy se ho naprosto netýkaly. Často to bylo prosté řazení významových slov do řady. (Mámo, avto tam báb hůhů! = Mámo, letadlo spadlo a přijeli k němu hasiči!) V tomto ohledu skvěle zafungovaly paní učitelky, hodně se ptaly, chtěly vědět, co jsme dělali a co jsme zažili, pak o tom se synem mluvily. Snažily se ho zapojit i do aktivit, jako je besídka a zpívání – odolal. Ale byl tam s kamarády a rodiče tleskali všem.

Teď mám doma předškoláka. Řeč je stále ještě hodně dysgramatická, neurčí rody podstatných jmen, plete si některé předložky a příslovce, ALE domluví se, dokáže bez cizí dopomoci vyprávět, co zažil. Chce sdílet, umí abstrahovat podstatu vyprávění a hlavně se hodně uklidnil. Ví, že je v něčem jiný, nechce zpívat před třídou nebo předříkávat básničky, ale umí vyprávět ostatním dětem bez obavy, že by se mu vysmáli. Dokáže si sám koupit zmrzlinu nebo sešit, umí se zeptat na cestu a objednat nám pití v restauraci.

Máme před sebou ještě dlouhou cestu, ale ten nejprudší kopec už snad máme za zády.